

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ

1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Управління у сфері фізичного виховання та спорту» для спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) першого (бакалаврського) рівня є теоретично і практично підготувати студентів до професійної діяльності вчителя фізичної культури у закладах загальної середньої освіти.

Навчальна дисципліна «Управління у сфері фізичного виховання та спорту» взаємопов'язана з такими навчальними дисциплінами: «Теорія і методика фізичного виховання», «Анатомія людини», «Фізіологія», «Педагогіка», «Психологія», «Теорія і методика викладання спортивних ігор».

2. Перелік компетентностей, здобуття яких гарантуватиме вивчення навчальної дисципліни.

Відповідно до освітньо-професійної програми (затверджена ухвалою вченої ради К-ПНУ імені Івана Огієнка від 30 травня 2017 року, протокол за № 6) у здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня формуються наступні *загальні компетентності*:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу;
- здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- застосування професійно-профільних знань в галузі педагогіки та теорії фізичної культури для розв'язання педагогічних, навчально-виховних і науково-методичних завдань з урахуванням індивідуальних психолого-фізіологічних особливостей дітей, соціальних особливостей учнівських колективів у конкретних педагогічних ситуаціях;

- використання нормативних документів у навчально-педагогічній, фізкультурно-оздоровчій і спортивно-масовій та науково-дослідницькій роботі.

Сфера реалізації здобутих компетентностей під час працевлаштування.

Загальні компетенції:

1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу

Майбутній вчитель фізичної культури здатний робити всебічний аналіз стану практики та співставлення даних з вимогами концептуальних документів. Наслідком роботи повинна стати об'єктивна діагностична інформація, яка дозволяє визначити, що необхідно переробити для реалізації завдань. Володіє певною системою уявлень, понять, знань, умінь та навичок про професійну специфіку своєї педагогічної діяльності процесу, що управляється, а також тих закономірностей “теорії управління”, що з достатнім ступенем ймовірності гарантують підвищення кінцевого результату праці учителя фізичної культури в школі і тренера в ДЮСШ .

2. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.

В майбутньому вчитель усвідомлює роль фізичної культури і спорту в житті сучасного суспільства. Володіє знаннями організовувати процес фізичного виховання школярів з використанням управлінських структурних основ на різних рівнях технологічної реалізації, а також інформацією про організації різних типів, які функціонують у сфері фізичної культури і спорту. Володіє знаннями і базовими вміннями сучасної технології управління персоналом організацій, формальних і неформальних груп у сфері фізичного виховання і спорту.

3.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Студенти-випускники факультету фізичної культури спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) володіють понятійним апаратом, уміють класифікувати літературні джерела. Використовуючи всесвітню мережу

Інтернет пошукові системи Google, YouTube та інші здійснюють пошук необхідної новітньої інформації щодо різних засобів, методів, методик поведення занять, теоретичних уроків з фізичної культури та тренувань з видів спорту.

Спеціальні (фахові) компетентності:

1. Застосування професійно-профільних знань в галузі педагогіки та теорії фізичної культури для розв'язання педагогічних, навчально-виховних і науково-методичних завдань з урахуванням індивідуальних психолого-фізіологічних особливостей дітей, соціальних особливостей учнівських колективів у конкретних педагогічних ситуаціях

При вивченні дисципліни здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вчаться використовувати набуті знання на практиці при проведенні теоретичних та практичних уроків з фізичної культури. Орган управління (учитель) з об'єктом управління (учнем) у процесі педагогічного управління знаходяться в постійному спілкуванні, яке являє собою потік специфічної інформації, що здійснюється по лінії прямого і зворотного зв'язків. Аналізують, оцінюють інформацію та вчаться приймати рішення, переводячи їх в управлінські команди, розпорядження.

2. Використання нормативних документів у навчально-педагогічній, фізкультурно-оздоровчій і спортивно-масовій та науково-дослідницькій роботі.

Особливістю галузі фізичного виховання і спорту в школі порівняно з іншими педагогічними галузями є те, що вона зумовлюється і спрямовується цілим рядом вагомих державних положень, нормативних актів, законів. Їх зміст у комплексному аналізі становить “соціальне замовлення” держави щодо результатів праці, визначає концептуальні напрямки (стратегія, тактика) досягнення в їх змістовому спрямуванні, програмно-організаційному, матеріально-технічному, юридично-правовому забезпеченні. Тобто інтеграція змістових основ цих документів прямо-таки відображає “загальнодержавну

концепцію фізичного виховання школярів України” у відповідності до запитів і потреб сьогодення.

Учитель фізичної культури не може здійснити оптимізацію процесу фізичного виховання школярів, професійно не володіючи концептуальною інформацією стосовно сутності існуючого на даний період державного "соціального замовлення", досягнення якого очікується в результаті його фахової діяльності.

3. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Змістовий модуль 1

Управління у сфері фізичного виховання

Тема 1. Передумови виникнення ідеї управління. Екстенсифікаційні та інтенсифікаційні шляхи розвитку змісту навчально-пізнавального процесу. Оптимізація навчального процесу.

Тема 2. Управління як загальнопроцесуальне поняття. Сутність управління та його форми. Педагогічне управління та організаційні умови його існування: орган управління та об'єкт управління; прямий і зворотній зв'язок; ціль управління; вихідний стан об'єкту управління; циклічна сутність процесу управління.

Тема 3. Сучасний стан фізичного виховання школярів як відображення наявних протиріч в причинно-наслідковій характеристиці. Аналіз та характеристика державних статистичних даних, що характеризують показники здоров'я, фізичного розвитку та підготовленості населення в Україні.

Тема 4. Модель випускника школи як еталон цілі управлінської діяльності учителя фізичної культури. Позитивна позиція школярів до фізичної культури. Орієнтація школяра на самостійні заняття фізичними вправами. Характеристика понять позиція, ставлення, мотив, потреби, цілеспрямованість, пізнавальний інтерес в їх взаємозв'язках,

підпорядкованості, систематизації. Мотиваційна сфера особистості, вплив її на повсякденну поведінку та життєдіяльність.

Тема 5. Теоретична підготовка. Рухова (координаційна) підготовка. Зміст теоретичної підготовки як системна послідовна побудова впливу на свідомість школяра. Теоретичний урок з фізичної культури в школі як спеціально організований процес педагогічного спрямування на формування мотиваційної і освітньої сфери школяра. Поняття “обсяг” рухової підготовки її якісні і рівневі характеристики (життєво-необхідний, професійно-прикладний, специфічно-спрямований, спортивний рівні).

Тема 6. Функційна (кондиційна) підготовка. Поняття підсистем організму (нервова система, сенсорні системи, серцево-судинна, дихальна, система крові і т.д.) в їх єдності і цілісності різних режимних станів функціонування. Поняття різних рівнів розвитку функційних можливостей на рівні: загальної працездатності, професійно-прикладної спрямованості, фізичної підготовленості, пріоритетного розвитку окремих видів рухових здібностей (сила, витривалість, гнучкість, прудкість, спритність).

Тема 7. Модель учителя фізичної культури як реалізатора моделі випускника школи. Розуміння наявних концептуально змістових напрямків оптимізації процесу фізичного виховання, їх сучасної соціальної обумовленості. Роль свідомості особистості у вирішенні оздоровчих завдань фізичного виховання.

Тема 8. Управлінські уміння і навички по реалізації моделі випускника школи. Визначення поняття “управлінські уміння та навички”. Єдність понять “загального та одиночного” як методична основа педагогічного управління. Функції управління; методи управління; засоби управління.

Тема 9. Рухова підготовка учителя фізичної культури. Конструктивні здібності учителя фізичної культури. Рухова діяльність як специфічна особливість праці учителя фізичної культури. Конструктивні вміння і навички як один із головних критеріїв рівня професіоналізму учителя фізичної культури. Педагогічно-професійне мислення учителя

(систематизація, моделювання, прогнозування, аналіз і синтез, комбінаторика, логіка) як відбиток конструктивних здібностей, вмінь і навичок.

Тема 10. Організація колективної педагогічної діяльності по вирішенню цілей і завдань фізичного виховання в школі. Техніка проведення усіх форм занять з фізичної культури. Фізичне виховання як складова загального процесу виховання школяра. Роль педагогічного та тренерського колективу в школі (ДЮСШ) у виховному процесі школярів. Авторитет учителя (тренера) фізичної культури, його складові. Поняття техніки в педагогічній діяльності. Техніка спілкування (мова, жести, міміка, рухи) її особливості і специфіка у професійній діяльності учителя (тренера) фізичної культури.

4. Обсяг вивчення навчальної дисципліни:

- кількість кредитів ЄКТС – 4;
- кількість годин – 120;
- кількість аудиторних годин – 40, 20 годин лекцій, 20 годин практичних занять;
- кількість годин самостійної роботи – 80.

5. Форма семестрового контролю – залік.

6. Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечують викладання дисципліни:

Зубаль Майя Вікторівна, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

7. Перелік основної літератури:

1. Андросчук Н., Андросчук М. Основи здоров'я і фізичної культури (теоретичні відомості). Тернопіль: Підручники і посібники, 2006. 160 с.

2. Васьков Ю.В., Пашков І. М. Управління фізичним вихованням в загальноосвітньому навчальному закладі. Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. 192 с.

3. Жданова О. М., Чеховська Л. Я. Основи управління сферою фізичної культури і спорту: навчальний посібник. Львів: ЛДУФК, 2017. 244 с.

4. Зубаль М.В., Телебей С. М. Управління фізичним вихованням у загальноосвітньому навчальному закладі. 2-ге видання, перевидане і доповнене. Кам'янець-Подільський: Друкарня «Рута», 2017. 276 с.